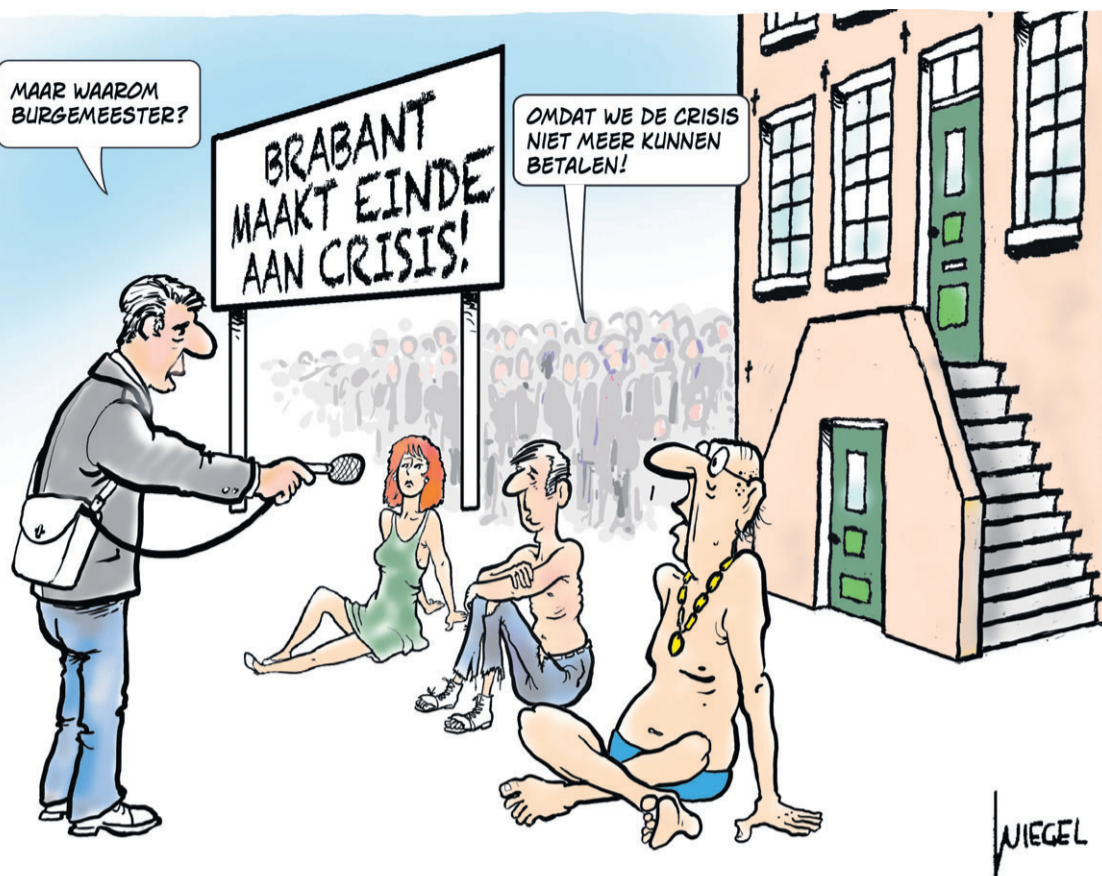

CARTOON / WIEGEL

Richtlijn beperkt opleggen Wav-boete

De Arbeidsinspectie wordt door nieuwe Europese regelgeving beperkt in het opleggen van boetes aan ondernemingen vanwege overtreding van de Wet arbeid vreemdelingen. Sander Groen geeft weer op welke wijze de Arbeidsinspectie wordt beperkt en hij legt uit dat deze beperking goed nieuws is voor de bouwsector.

De Arbeidsinspectie hanteert een zéér ruim werkgeversbegrip; veel ruimer dan wat er in het normale spraakgebruik onder wordt verstaan. Alle schakels in de keten van opdrachtgever tot opdrachtnemer vallen hieronder. Indien een onderaannemer – als formele werkgever – een illegale vreemdeling werkzaamheden laat verrichten, wordt een boete opgelegd aan de onderaannemer, maar tevens aan de hoofdaannemer én aan de opdrachtgever. Niet relevant is of de partijen in de keten instemmen met, of op de hoogte zijn van de illegale arbeid. De boete bedraagt 8000 euro per illegale werknemer.

Ongebreidelde uitbreiding
Deze ongebreidelde uitbreiding van het werkgeversbegrip wordt waarschijnlijk ingeperkt door de Europese richtlijn illegale tewerkstelling die inmiddels in werking

is getreden. Dit is goed nieuws voor de bouwsector waar veel wordt gewerkt in onderaanneming. Volgens de definitie van de richtlijn is een werkgever een natuurlijk of rechtspersoon voor of onder wiens leiding en/of toezicht de tewerkstelling plaatsvindt. Dit lijkt er op dat ook het ruime werkgeversbegrip zoals is bepaald in de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) wordt gehanteerd. Echter, in de richtlijn is een bijzondere regeling neergelegd voor sectoren waar onderaanne-

Maar één schakel in de keten kan nu een boete krijgen

ming gebruikelijk is. Dit zal in de praktijk voornamelijk voor de bouw gelden. Alleen de (onder)aannemer die als werkgever illegale vreemdelingen heeft tewerkgesteld, en de rechtstreekse opdrachtgever kan naast of in plaats van de formele werkgever worden gesanctioneerd. Dat is de partij die een contractuele overeenkomst heeft met de (onder)aannemer waar de illegale tewerkstelling heeft plaatsgevonden. Uit de richtlijn volgt dus dat in de keten van aannemers die bij een bepaald bouwproject zijn betrokken alleen één schakel in de

keten, naast de formele werkgever, een Wav-boete opgelegd kan krijgen. Dit gaat veel minder ver dan het ruime werkgeversbegrip van de Arbeidsinspectie waarbij elke partij in keten een boete krijgt opgelegd. Hier kan de richtlijn dus uitkomst bieden. De andere partijen die niet rechtstreeks in een contractuele verhouding zijn betrokken, kunnen alleen een boete opgelegd krijgen als zij wetenschap hadden dat de (onder)aannemer werkte met illegale werknemers.

Aansprakelijkheidsregels
De richtlijn laat wel toe dat individuele lidstaten in hun nationale wetgeving striktere aansprakelijkheidsregels mogen vastleggen. Naar mijn mening kan dat niet zover gaan dat Nederland een geheel eigen nationaal ruim werkgeversbegrip mag hanteren, dat zoveel ruimer is dan wat de richtlijn voorschrijft. De richtlijn is ook van belang bij al lopende procedures tegen de Arbeidsinspectie. Er kan namelijk een beroep op worden gedaan.

Mr. Sander Groen
Advocaat bij Kroes Advocaten Immigration Lawyers Amsterdam

REAGEER OP COBOUW

Martin Hoogelander, coördinator opinie Cobouw, stelt uw reacties zeer op prijs. U kunt e-mailen: m.hoogelander@sdu.nl of bellen: 070-3780274. Ook via twitter en op www.cobouw.nl/#Cobouw kunt u reageren. Columns en artikelen op deze pagina moeten gelezen worden als de mening van de auteur zelf. Alleen commentaren geven de opvatting van de krant weer. De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren dan wel te redigeren of in te korten en via internet of op andere wijze openbaar te maken.

WETENSCHAP

Boom and bust in bouwsector

In 1962 verscheen in Groot-Brittannië het Emmerson report met de titel 'A survey of problems before the construction industry'. Sir Harold Emmerson had in opdracht van het Engelse kabinet onderzoek gedaan naar de stand van zaken in de Engelse bouwsector. Het was het eerste rapport in een serie van rapporten die in de decennia daarna in het Verenigd Koninkrijk zouden verschijnen – met als bekendste de rapporten van sir Latham en sir Egan in de jaren negentig. De geest van het Egan report ('Rethinking construction') is rond de eeuwwisseling over de Noordzee gewaaid en opgepakt door de opvolgende regeringen, en waart ook nog steeds door Nederland.

De ambitie van veel van die rapporten is opmerkelijk constant: de bouw moet beter, het moet beter in de bouw. Als je de beschreven problemen bekijkt, dan is ook daar weinig variatie: aanbesteding, slechte relaties, onvolkomen samenwerking in de keten, zorgen over kwaliteit, veiligheid, opleiding en onderzoek. Het rapport van Emmerson past in dat stramien. Je zou kunnen zeggen dat het rapport de toon zet voor vijftig jaar debat en discussie over verbetering van de bouw en verbetering in de bouw. Opmerkelijk genoeg werd toen ook al nadrukkelijk gewezen op de vernietigende werking van de boom-bust cyclus. De marktdynamiek in de bouwsector

lijkt onverbeterlijk. In tijden van bust ontrafelt de bouwsector. Personeel wordt ontslagen, opleidingsbudgetten geschrapt, aanschaf van materieel uitgesteld en werk wordt gekocht. Inkoop wordt knippen en kneden, winst wordt geclaimd en betaling gerekt en geschaafd. Onderaanneming groeit. Coördinatie en controle op hoop van zegen. Gevolg: problemen met samenwerking, kwaliteit, werkomstandigheden en veiligheid. 'A survey of problems before the construction industry' lijkt een boodschap te brengen van alle tijden. Ook in deze tijd, zien we de ontrafeling van de sector. De marktomstandigheden leiden tot de logica van de korte termijn. Terwijl technieken voor duurzaamheid zich snel ontwikkelen, wordt gekort op opleidingen en ontwikkeling. Vaste arbeidsrelaties worden zeldzamer. De roep om innovatie groeit met de bezuiniging op R&D. Wie zich heeft verwonderd over toename in bouwfouten en ongelukken is naïef of ontkenkend. De sector racet naar de bodem. Als die bereikt is zal veel opnieuw moeten worden opgebouwd. Zover hoeft het niet te komen. Zouden we bedrijven die hun personeel vasthouden niet kunnen bevoordelen? Zouden we de opcenten regeling voor O&O een nieuw leven in kunnen blazen?

Prof. André Dorée
Universiteit Twente

COLUMN / VERHOEVEN

Handelingsbekwaam

In de laatste fase van zijn bestaan was Toon uit Bergeijk eenzaam en sprak hij alleen nog maar wartaal met zijn vier overleden broers en zusters met wie hij altijd in concubinaat had samengewoond. Hoewel de verbondenheid met het roomse leven groot was, was het daarmee samenvallende adagium 'gaat en vermenigvuldig u' aan de vrijgezellen voorbijgegaan. Geen nakomelingen dus die zo nu of dan spontaan op de koffie kwamen, of konden verhinderen dat hij op zijn oude dag vervuild aan de natuur werd overgelaten. Zijn neven en nichten die weinig belangstelling toonde voor de kwijlende bachelor in het buitengebied hadden daar blijkbaar geen tijd voor en zin in. De enige die serieus aandacht besteedde aan Ome Toon was de dorpspastoor die regelmatig poolshoogte kwam nemen van zijn geestelijke vermogen, dat in evenredigheid afnam naarmate zijn financiële fortuin groeide. De fanatieke zielenherder die zijn stiel uitoefende zoals dat van hem verwacht mag worden, was dan ook gaarne bereid ouwe Toon naar de notaris te brengen, die daar als erfflater zijn volledige kapitaal (ongeveer 1,3 miljoen) veilig ging stellen voor het plaatselijke godshuis. Ruim 86 jaar nadat hij

het baarmoederkanaal verliet, is de trouwe kerkbezoeker nu in de hemel, ontdaan van alle vlekken op zijn ziel en voor eeuwig verlost van kosten voor grafrechten en onderhoud van zijn rustplaats. Voorlopig ontsnapt er in ieder geval één kerk aan de sluitingsnoodzaak die het bisdom heeft aangekondigd. De hebbelijke, graaiende familie, die overigens al eerder 'ontferd' was, is ziedend en roept nu om het hardst dat de vermogende celibataire niet handelingsbekwaam was toen hij zich liet 'inpakken' door de gewiekste pastoor die het in ieder geval wel was. Deze keer geen 'kindermisbruik' maar 'ouderenmisbruik' volgens de boerenroddel, die de kleine dorpsgemeenschap in tweeën splitst. Een feitelijkheid voor een eigentijds Don Camillo scenario waar ik vrolijk van word, want van mij krijgt de acquirende clerus alle sympathie om kinderloze rijken te 'helpen' hun vermogen een goede bestemming te geven. Mogelijk ook een manier om te voorkomen dat op termijn waardevolle godshuizen, waar in het verleden vele vakbekwame bouwvakkers met plezier aan hebben gewerkt, gesloopt worden.

Harry Verhoeven
Algemeen directeur Techniekhuis
info@eyckehorst.nl

Reageer op deze column via mail, twitter of www.cobouw.nl/#cobouw